

Podniková ekonomika

Finanční řízení

Hlavní úkoly:

- Získávání finančních zdrojů pro podnik
- Rozhodování o struktuře finančních zdrojů (pasiv)
- Rozhodování o alokaci kapitálu
- Rozhodování o výsledku hospodaření
- Analýza, kontrola, řízení hospodářské stránky podniku

Finanční řízení

- Získávání a rozdělování finančních zdrojů = financování
- Financování i celé finanční řízení ovlivněno dvěma faktory:
 - Faktor času
 - Faktor rizika

Faktor času

- Peněžní jednotka vyplacená nebo přijatá v různých časových okamžicích má různou hodnotu

Uplatňuje se při:

- Rozhodování o investicích
- Rozhodování o způsobu financování dlouhodobého majetku
- Při stanovení tržní ceny majetku – aktualizace

Faktor rizika

- ↑ riziko, většinou ↑ zisk

Všeobecná pravidla pro finanční rozhodování:

- Při stejném riziku se preferuje větší výnos před menším
- Při stejném výnosu se preferuje menší riziko před větším
- Za větší riziko se požaduje větší výnos
- Peníze obdržené dříve jsou lepší, než peníze obdržené později

Druhy a způsoby financování

- Vlastní a cizí zdroje
- Krátkodobé a dlouhodobé (střednědobé)
- Interní a externí

Externí zdroje:

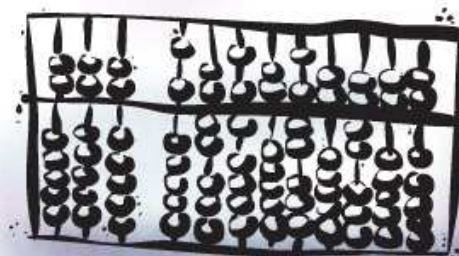
- Úvěry
- Dotace
- Emise akcií
- Emise obligací
- Finanční leasing

Interní zdroje:

- Odpisy
- Nerozdělený zisk
- Dlouhodobé finanční rezervy

Finanční analýza

- Ucelený pohled na finanční stav podniku
 - Předchází jakémukoliv finančnímu rozhodování (nejen)
 - Hlavní cíl - poskytovat informace o zdraví podniku
 - Důležitá i pro ostatní subjekty
-
- Procentní rozbor
 - Poměrová analýza

Uživatelé finanční analýzy

- Investoři
- Manažeři
- Zaměstnanci
- Obchodní partneři
- Banky
- Konkurenti
- Stát
- Burzovní makléři
- Analytici, daňoví poradci
- Odborové svazy, univerzity, ...

Základní podklady pro finanční analýzu

- Rozvaha
- Výkaz zisku a ztrát
- Výkaz cash-flow

Výkaz zisku a ztrát

- Poskytuje nám informace o nákladech, výnosech a HV firmy za určité období.
- Rozvaha i výkaz Z/Z jsou vlastně informačním zobrazením dvou základních stránek téhož ekonomického jevu a proto jsou vnitřně propojeny prostřednictvím HV.

Výkaz cash-flow

- vyjádřením hotovostních toků - rozdíl mezi příjmy a výdaji
- cash-flow zachycuje vývoj hotovosti v čase a poskytuje podniku popřípadě investorům informaci, zda podnik může v daný okamžik plnit své závazky či nikoliv
- Sestavení výkazu – metody:
 - Přímá metoda
 - Nepřímá metoda
- U obou způsobů výpočtu jsou rozlišovány tři oblasti činností podniku - provoz, investice a finance.

Výpočet cash flow

Zjednodušené schéma nepřímé metody sestavení CF:

- + zisk
- + odpisy
- + tvorba dlouhodobých rezerv na vrub nákladů
- = **CF I (změna pracovního kapitálu)**
- přírůstek zásob
- + úbytek zásob
- = **CF II (změna čistého peněžního majetku)**
- přírůstek pohledávek
- + úbytek pohledávek
- + přírůstek závazků
- úbytek závazků
- = **CF III (změna fondu pohotových peněžních prostředků)**

Finanční analýza - procentní rozbor

Horizontální analýza

- základní otázky:
 - *O kolik jednotek se změnila položka v čase?*
 - *O kolik % se změnila jednotka v čase?*
- může být zpracována meziročně, nebo za několik období,
- cílem je změřit pohyby jednotlivých veličin.

Příklad: Náklady na zboží vzrostly o 7 % mezi rokem 2004 a 2005. Materiálová spotřeba meziročně klesla o 15 %. V letech 2000 až 2005 rostly mzdové náklady průměrně o 8 % ročně.

Procentní rozbor

Vertikální analýza

- základní otázky:
 - Z jakých položek se skládá daná skupina?
 - Jaký je podíl položky ve skupině?
 - lze mezi sebou srovnávat výsledky z několika časových období, nebo se srovnatelnými podniky či konkurencí,
- cílem je zjistit jak se např. majetkové položky podílejí na celkové bilanční sumě.

**Příklad: Mzdové náklady tvoří 60 % nákladů osobních a 40 % nákladů celkových.
Dlouhodobý majetek podniku tvořila ze 60 % budova s pozemkem a z 40 % strojní vybavení.**

Analýza poměrových ukazatelů

- vznikají jako poměr dvou absolutních ukazatelů
- Lze srovnat s doporučenými hodnotami (např. s odvětvovými průměry pro jednotlivé ukazatele)
- <http://www.mpo.cz/cz/ministr-a-ministerstvo/analyticke-materialy/#category238>
- nejčastěji rozděleny do 5 skupin, a to ukazatele aktivity, likvidity, zadluženosti, rentability a tržní hodnoty

Ukazatele aktivity

- ukazují s jakou efektivitou je podnik schopen využít majetek podniku
- lze využít mimo jiné k určení kapitálové potřeby pro financování oběžného majetku

Obrat zásob

$$\text{obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\phi \text{ zásoba}}$$

Doba obratu zásob

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\phi \text{ zásoba}}{\text{denní tržba}}$$

Ukazatele aktivity

Průměrná doba obratu pohledávek

$$\phi \text{ doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby za den}} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby} / 360}$$

Obrat stálých aktiv (celkových aktiv)

$$\text{obrat stálých aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{stálá aktiva}}$$

$$\text{obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}}$$

Ukazatele likvidity

- Zkoumají, jestli je firma schopna uspokojit svoje krátkodobé závazky, tedy jestli je likvidní

Běžná likvidita

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Rychlá likvidita

$$\text{rychlá likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Okamžitá likvidita

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby} - \text{pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Ukazatele zadluženosti

- Ukazují do jaké míry je v podniku k financování majetku podniku využíván cizí kapitál
- Ale! Zadlužený podnik rizikovější
- Potřeba zjišťovat i náklady na cizí kapitál a poměřovat je vytvořenému zisku

Míra celkové zadluženosti

$$\text{celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková aktiva}}$$

Úrokové krytí

$$\text{úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}}$$

Míra zadluženosti vlastního kapitálu

$$\text{míra zadluženosti VK} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní zdroje}}$$

Ukazatele rentability

- měří výnos jednotlivých skupin zdrojů nebo to, jaký zisk přináší investice do tohoto podniku. Pro srovnání firem není možné použít pouze zisk podniku, poněvadž zisk závisí na velikosti podniku. Poměr zisku s vloženými prostředky ziskovost lépe zohlední pro srovnání podniků.

Rentabilita aktiv (ROA)

$$\text{rentabilita aktiv (ROA)} = \frac{\text{čistý zisk (EBIT)}}{\text{celková aktiva}} * 100 (\%)$$

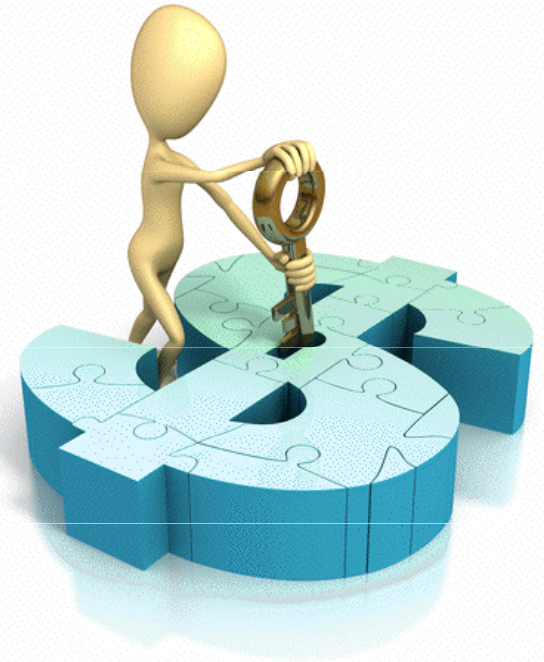
Ukazatele rentability

Rentabilita vlastního kapitálu

$$\text{rentabilita VK (ROE)} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} * 100 (\%)$$

Rentabilita tržeb

$$\text{rentabilita tržeb (ROS)} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} * 100 (\%)$$

Etapy finanční analýzy

- První etapa: rozbor základních ukazatelů, zjištění odchylek od „normálního“ stavu
- Druhá etapa: rozbor zjištěných odchylek a stanovení příčin
- Třetí etapa: přesná identifikace příčin a návrh na jejich případné odstranění

- Je vhodné zpracovávat ukazatele v časových řadách

Úkol

- Z jakých finančních výkazů bude podnik čerpat data pro výpočet jednotlivých ukazatelů?

"You never mentioned you had an MBA.
You're fired!"

Děkuji za pozornost